

dat vertrek voor Moeder, die toen al niet goed meer was, daar zij al sinds de geboorte van Gerard een vrasselijke ziekte had. Hij had ook wel boeken van hem lezen, daar hij een uitgebreide bibliotheek bezat, daar hij toch ongehuwd was en erg zuinig leefde. Ik moest dan des zaterdagsavonds deze afhalen aan de pastorie en wanneer ik ze uithad gelezen mocht ik weer een andere meenemen. Hij zocht dan altijd iets moois voor mij uit, natuurlijk met veel illustraties. Hij had daar nu eenmaal plezier in dat ik zo graag las en tevens wat er uit leerde. Daarom moest ik het op de Catechisatie nog al eens ontgelden, want dan deed hij aan mij nogal moeilijke vragen. In die tijd was er een Zondagsschool waar de oude heer Breker leider was. Later zou dat mijn baas worden, zoals zal blijken. Hij deed geheel alleen dat werk, wat vanzelf veel te veel was met een honderdtal kinderen. Ik werd daar aangesteld als z.g.n. Penningmeester, die voor de centen moest zorgen. Mens per maand moest ik die afdragen bij de dominee. Toch is deze alras opgegeven, daar het voor de oude heer Breker veel te zwaar was en de jeugd was toen ook al niet zo erg makkelijk. Met Kerstdag mochten we dan chocoladmilk drinken en kregen een sinaasappel en een boekje.

Zondagsavonds gingen we met Vader mee naar de Zangsschool, waar we ons eerste Zangonderricht kregen. Ook hier was genoemde heer Breker voorzitter van. We hebben daar Psalmen en Hazeuliedereren 4-stemmig leren zingen, wat we thuis ook veel deden. We waren allen nog al goede zangers en deden het graag ook. Het is wel gebeurd dat de mensen des Zondags op de weg bleven staan luisteren als we 4-stemmig zongen.

We schrijven nu het jaar 1902, wat voor ons nu juist niet van de beste jaren is geweest. In de zomer van datzelfde jaar toch vertrok Grootmoeder met Oom Louis en Oom Marien Jacobusse naar Amerika. Haar dochter Geertruid was reeds in 1889 gegaan en haar zoon Piet in 1901 het jaar van tevoren. Deze was zijn meisje achternagegaan nl. Krina van Hekken een dochter van Kees van Hekken, die gewoond hebben daar waar nu Verwijs achter de Vaate woont. Later is hij ook in Amerika met haar getrouwd, maar slechts enkele jaren, daar zij zeer jong is gestorven. Grootmoeder is vanaf dorp, zoals we reeds eerder gezegd hebben daar waar nu Jer. v. d. Sande woont. In het laats huisje woonden zij. Dan naar voren woonde Piet kok (Sam, de metselaar z'n Vader en moeder en aan de straat woonden Willem Frederik v. d. Berge (Trui d'r Vader en Moeder) die nu op 't Wegeling woont. Daarnaast indiezelde gang waar nu Jaap Zandeeff woont, woonde Jan van Luijk en Toos Witte in haar winkeltje en daarachter indiezelde gang Jan van Alten en z'n vrouw Kee van de Stamper, zoganoemd in de volksmond. Dan aan de andere zijde woonde de Familie Kees Snoep, de horlogemaker en tevens koster van de Herv Kerk. Zodoende kwamen wij daar veel in die buurt en zou het voor ons late leven tot een beslissing komen, omdat we elkaar al van kinds af hadden leren kennen, Fam. Snoep hadden 5 kinderen, t.w. Nol, Pei en Dirk en Miene, de vrouw van Piet Smit en Pietje, die U later nog vele malen in deze geschiedenis zult ontmoeten.

We hebben nu echter een kleine afwijking gemaakt, maar keren weer terug tot het vertrek van Grootmoeder. Juist op Kruiningse kermis is het er koopdag geweest en de volgende dag heeft de oude Marien de Jonge, die toen huurkoetsi was ze met de landouwer naar station gebracht. Wat herinner ik me nog goed, dat roerend afscheid. Ik was toen 13 jaar en moeder was er met nog al de kinderen. Wat heeft dat een tranen en verdriet gekost. Temeer daar het gans niet noodzakelijk was dat ze weggingen, daar ze het hier zeer goed hadden. Ze konden hun eigen overtocht naar Amerika betalen en dat was voor die tijd zeker heel wat. De beide Ooms werkten bij Ko Butijn op de hoeve aan de Vliet, daar waar nu Joh. van Overbeeke zoont. Oom Marien was getrouwd met Janna Meeuwsen een dochter van Adr. Meeuwsen een broer van de oude x Barteld Meeuwsen een nicht dus van Christiaan Meeuwsen. Deze had naar ik zeker meen te weten 2 kinderen. Grootmoeder moest vanzelf ons allen zeer hartelijk kussen, daar ze erg veel van ons hield. Maar het ergste was wel